

«Δεν υπάρχει ωραιότερο, από το να μιλάς για τον Χριστό»

/ Γνώμες

• Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μάνης κ. Χρυσοστόμου Γ΄

Πράγματι. Τόσες καί τόσες κουβέντες ἀκούγονται σήμερα. Μιλοῦν οἱ ἄνθρωποι γιά τήν πολιτική, τήν οἰκονομία, τό φαγητό, τούς πολέμους, τό ποδόσφαιρο, τίς θεατρικές παραστάσεις, τίς συναυλίες, τά δυστυχήματα, τήν κλιματική ἀλλαγὴ, τά διεθνή γεγονότα. Τόσα καί τόσα λόγια. Ἀλλά λόγος περί τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὀλίγος.

Ὡστόσο, δέν ὑπάρχει ωραιότερο, ἀπό τό νά μιλάς γιά τόν Χριστό. Δύο δέ λέξεις μέσα στό Ἱερό Εὐαγγέλιο εἶναι πολύ χαρακτηριστικές. Ἡ μία ἡ λέξη «πορευθέντες» καί ἡ ἄλλη ἀμέσως μετά, «μαθητεύσατε». Εἶναι λέξεις πού τίς εἶπε ὁ ἴδιος ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Πορεία καί μαθητεία ἐν ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὁ Κύριος ὅταν τελείωσε τό ἐπί γῆς ἔργο του ἀπέστειλε τούς μαθητές Του γιά νά τό συνεχίσουν καί ἐκεῖ στή Γαλιλαία ὅπου ἐμφανίστηκε, καθώρισε τήν ἀποστολήν

τους μέ τοῦτα τά λόγια: «Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τά ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτούς εἰς τό ὄνομα τοῦ Πατρὸς καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος» (Ματθ. 28,19). «Πορευθέντες», «μαθητεύσατε». Σ' αὐτές τίς λέξεις συνοψίζεται ἡ ἀποστολή γιά τήν ἐξαγγελία τοῦ θεοῦ μηνύματος, ἡ ἱεραποστολή.

*

Ἔτσι, ὁ σκοπός τῆς ἱεραποστολῆς εἶναι νά ὁδηγηθοῦν ψυχές στό Χριστό. Εἶναι τό κάλεσμα τῶν ἀνθρώπων γιά νά γίνουν ζωντανά μέλη τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Ὅχι ὁπαδοί κάποιου, ἀλλά μαθητές Ἰησοῦ Χριστοῦ, κλήματα τῆς θείας Ἀμπέλου. Κάθε φορά πού συντελεῖται αὐτό, πραγματώνεται ἡ νίκη τοῦ ἀγαθοῦ κατά τοῦ κακοῦ καί τοῦ πονηροῦ. Κατανικᾶται ὁ ἀρχέκακος ἐχθρός τοῦ ἀνθρώπου καί χαίρονται τά οὐράνια καί δοξάζεται τό ὄνομα τοῦ Θεοῦ.

Στή Καινή Διαθήκη, ἡ ἱεραποστολή ὀνομάζεται: «ἀποστολή», «διακονία τοῦ λόγου» καί μέ τίς φράσεις: «Λαλῶ τόν λόγον», «κηρύττω τόν Ἰησοῦν», «καταγγέλλω τόν λόγον τοῦ Ἰησοῦ». Καί στούς θεοφόρους Πατέρες βρίσκουμε τίς φράσεις: «Προσαγωγή στή πίστη», «διακονῶ τήν κλήση», «πρεσβεύω τό Εὐαγγέλιον», «σπείρω τόν λόγον», «καλή γεωργία», «καλλίστη οἰκοδομή».

*

Τό κίνητρο κατ' ἀκολουθίαν τοῦ ἔργου τῆς ἱεραποστολῆς εἶναι ἡ ἐντολή τοῦ Θεοῦ, οἱ δύο παραπάνω λέξεις πού τονίσαμε, ἡ ὀφειλή καί ἡ ἀνάγκη κατά τόν Ἀπ. Παῦλο, ἡ γενική ἀρχή: «Οὐ δυνάμεθα ἡμεῖς ἅ εἶδομεν καί ἠκούσαμεν μή λαλεῖν» (Πράξ. 4,20). Ἄλλωστε «λευκαί αἱ χῶραι πρός θερισμόν ἤδη» (Ἰω. 4,35). Δηλαδή, σέ πολλά μέρη κοντινά ἢ καί πιό μακριά ὑπάρχουν ψυχές τῶν ἀνθρώπων πού εἶναι ἔτοιμες, ὥριμες νά δεχθοῦν τόν θεῖο λόγο, τήν σωτηρία τῆς ψυχῆς τους. Ἔχουν τήν καλή προαίρεση καί περιμένουν τούς ἐργάτες τοῦ θερισμοῦ, τούς κήρυκες τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ.

Στό διάβα τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας πολλοί ἦσαν βέβαια ἐκεῖνοι πού ἔθεσαν τούς ἑαυτούς τους στή διακονία τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ. Στή πρώτη γραμμὴ βρίσκονται οἱ Ἀπόστολοι, ἀκολουθοῦν οἱ Ἀποστολικοὶ Πατέρες καί ὕστερα ἔρχονται μεγάλοι θεοφόροι Πατέρες ἀπό τόν Χρυσόστομο καί τόν Φώτιο μέχρι τούς ἀδελφούς ἀπό τήν Θεσσαλονίκη Κύριλλο καί Μεθόδιο καί τόν Κοσμᾶ τόν Αἰτωλό στά χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας. Καί τό ἱεραποστολικό φρόνημα συνεχίστηκε καί τόν τελευταῖο αἰῶνα τόν 20ο μέ τήν ἀνάδειξη ἐξόχων ἱεραποστόλων στήν Ἑλλάδα καί στό ἐξωτερικό.

Ἡ Ἐκκλησία μάλιστα οὐδέποτε ἔπαυσε νά εἶναι ποιμαίνουσα καί ἱεραποστολική ἀντλῶντας πάντοτε τό ἱεραποστολικό της ἦθος ἀπό τό ἱερό Εὐαγγέλιο, πού τό

θέτει πάνω στην Αγία Τράπεζα δηλώνοντας έτσι, ότι η ιεραποστολική πορεία ξεκινά από την ευχαριστιακή σύναξη, από την Αγία Τράπεζα, από τόν κενό τάφο του Αναστάσιου. Έτσι, χαρακτηρίζεται και η Ιεραποστολή στην ορθόδοξη Έκκλησία, ως «λειτουργία μετά την Θεία Λειτουργία». Και δεν θά μπορούσε να είναι διαφορετικά.

Γι' αυτό και Έκκλησία χωρίς Ιεραποστολή είναι σχῆμα όξύμωρο. Η Έκκλησία έχει «άποστολή», για να συνεχίσει τό λυτρωτικό έργο του Χριστού. Ήτοι: «εὐαγγελίσασθαι πτωχοῖς, ἰάσασθαι τοὺς συντετριμμένους τὴν καρδίαν, κηρῦξαι αἰχμαλώτοις ἄφεςιν καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν, ἀποστεῖλαι τεθραυσμένους ἐν ἀφέσει, κηρῦξαι ἐνιαυτόν Κυρίου δεκτόν» (Λουκ. 4,18).

Τό όλο ιεραποστολικό έργο συνδέεται μέ τήν ἐκκλησιαστική μας αὐτοσυνειδησία. Λέμε καί όμολογοῦμε «Πιστεύω εἰς Μίαν, Ἀγίαν, Καθολικήν καί Ἀποστολικήν Έκκλησίαν». Αὐτό τό «Καθολικήν» πόσο γνωρίζουμε τί σημαίνει; Σημαίνει ότι κατέχει καί φυλάττει ἡ ορθόδοξη Έκκλησία όλη τήν ἀλήθεια καί ό,τι ἀναφέρεται σ' όλόκληρη τήν οἰκουμένη. Καί όσο ἀκατανόητη εἶναι μία Έκκλησία χωρίς λειτουργική ζωή, τό ἴδιο ἀκατανόητη εἶναι μία Έκκλησία χωρίς Ιεραποστολική ζωή. Η Έκκλησία έχει ἀνοικτούς ὀρίζοντες. Εἶναι «ὁ Χριστός παρατεινόμενος εἰς τοὺς αἰῶνες». Συνεχίζει καί πρέπει να συνεχίζει τό έργο του Χριστού. Αὐτό εἶναι Ιεραποστολή.

*

Ἀλλά θά πρέπει να γνωρίζουμε ἀκόμη καί τί δεν εἶναι Ιεραποστολή. Δεν εἶναι ὁ προσηλυτισμός, ἡ προπαγάνδα, δεν εἶναι ὁ «ζηλωτισμός», οὔτε μία κοσμικοῦ τύπου προσπάθεια για ἀριθμητική αὔξηση τῶν μελῶν τῆς Έκκλησίας. Δεν εἶναι ἡ χρήση βίας, ἡ παραπλάνηση τῆς συνείδησης του ἄλλου. Ιεραποστολή εἶναι, ἡ μέ ταπείνωση καί σεβασμό στην ἐλευθερία του ἄλλου, κήρυξη τῆς θείας ἀποκάλυψης πού βάση της έχει τήν βίωση τῆς ἀγάπης πρὸς τόν Χριστό. Αὐτή εἶναι ἡ αὐθεντική ιεραποστολή.

*

Ἀλλά περαιτέρω οφείλουμε να ἐπισημάνουμε ἀκόμη ότι όσο έχει εἰσχωρήσει ἡ ἀθεία καί ἡ νεοειδωλολατρία στίς κοινωνίες μας, ἄλλο τόσο προβάλλεται ἐξόχως ἐνώπιόν μας ἡ ἀνάγκη του ἐπανευαγγελισμοῦ καί τῆς ἐπανακατήχησης τῶν ἀνθρώπων. Τό χρέος τῆς Ιεραποστολῆς εἶναι μεγάλη ὑπόθεση. Εἶναι ὕψιστο καί εὐθυνοφόρο έργο. Εἶναι ἱερή ἀποστολή, καθ' ότι οἱ περισσότερον δυστυχισμένοι ἄνθρωποι εἶναι ἐκεῖνοι, πού δεν έχουν ἀκούσει για τόν Χριστό. Ἀλλά ὑπάρχει καί κάτι ἄλλο. Μᾶς τό ἀναφέρει ὁ Ἀδελφός Θεός Ἰάκωβος στοὺς δύο τελευταίους

στίχους τῆς ἐπιστολῆς του. Γράφει πολύ χαρακτηριστικά: «Ἀδελφοί, ἐάν τις ἐν ὑμῖν πλανηθῇ ἀπό τῆς ἀληθείας καί ἐπιστρέψῃ τις αὐτόν, γινωσκέτω ὅτι ὁ ἐπιστρέψας ἁμαρτωλὸν ἐκ πλάνης ὁδοῦ αὐτοῦ σώσει ψυχὴν ἐκ θανάτου καί καλύψει πλῆθος ἁμαρτιῶν» (Ἰακ. 5,19-20). Δηλαδή, τό θερμό καί ὀλόψυχο ἐνδιαφέρον μας γιὰ τὴν ἐπιστροφή τοῦ πλανηθέντος συνανθρώπου μας πού εἶναι ἀδελφός μας ἐν Χριστῷ, θά ἔχει σάν ἀποτέλεσμα καί συνέπεια δύο τινά: α) σώσει ψυχὴν ἐκ θανάτου καί β) καλύψει πλῆθος ἁμαρτιῶν. Καθίσταται ἔτσι συνεργός Κυρίου, ὁ ἐπιστρέψας ἁμαρτωλὸν ἐκ πλάνης ἀλλὰ καί καλύπτει καί πολλές ἁμαρτίες. Τὴν θέση μάλιστα αὐτὴ τοῦ Ἰακώβου, ὅτι ὁ ἐνεργῶν ἔργα ἱεραποστολικά θέλει καλύψει πλῆθος ἁμαρτιῶν, ὅχι μόνο τοῦ παρεκτρομένου ἀλλὰ καί τοῦ ἑαυτοῦ του, τὴν δηλώνει καί ὁ Ἀπ. Παῦλος ὅταν γράφει πρὸς τὸν μαθητὴ του Τιμόθεο ὅτι: «τοῦτο γάρ ποιῶν καί σεαυτὸν σώσης καί τοὺς ἀκούοντάς σου» (Α' Τιμ. 4,16). Καί στή Β' ἐπιστολὴ τοῦ Κλήμεντος (15,1) διαβάζουμε: «Μισθός γάρ οὐκ ἐστὶ μικρὸς πλανωμένην ψυχὴν καί ἀπολλυμένην ἀποστρέψας εἰς τό σωθῆναι. Καί ἑαυτὸν σώσεις καί τὸν συμβουλεύσαντα ταύτην γάρ ἔχομεν τὴν ἀντιμισθίαν».

*

Ἐν κατακλεῖδι, τό ζήτημα εἶναι ν' ἀποκτήσουμε ἱεραποστολική συνείδηση. Εἶναι, τῷ ὄντι, ὠραῖο ἔργο νά μιᾶς γιὰ τὸν Χριστό. Ὅπου καί ὅπως πρέπει. Καί βέβαια πρωτίστως τό χρέος αὐτό ἀνήκει στὸν ἱερό κληρο. Ὑπεύθυνος δέ τοῦ ὅλου ἱεραποστολικοῦ ἔργου καί τοῦ κηρύγματος εἶναι πάντα ὁ Ἐπίσκοπος. Μόνον μέ ἐντολὴ ἐκείνου πρέπει νά ἐπιτελοῦνται αὐτά τὰ θεάρεστα ἔργα, γιὰ νά ὑπάρχει ἡ ἀσφάλεια καί βεβαιότητα τῶν λεγομένων καί πραττομένων καί νά τηρεῖται ἡ ἐκκλησιαστικὴ τάξη, ὡς γράφει καί ὁ θεοφόρος Ἰγνάτιος «ἄνευ ἐπισκόπου, μηδὲν πράσσειν ὑμᾶς» (Τραλλ. II,2) καί «ὁ λάθρα ἐπισκόπου τι πράσσων τῷ διαβόλῳ λατρεύει» (Σμυρν. IX,1). Ἀλλὰ καί κάθε χριστιανὸς ὡς λέγει ὁ Ι. Χρυσόστομος: «Θά ἤθελα, λέγει, ὅσα ἀκοῦτε ἀπὸ τὰ κηρύγματά μου νά μὴ τὰ κρατᾶτε μόνο γιὰ τὸν ἑαυτό σας ἀλλὰ νά τὰ μεταδίδετε καί σέ ἄλλους, ἔτσι πού νά μπορεῖτε νά τοὺς συμπαραστέκεστε πνευματικά. Μάλιστα, θά ἤθελα, συνεχίζει ὁ ἱερός πατήρ, νά μὴν πραγματοποιεῖται αὐτό μόνο μέ τὰ λόγια, ἀλλὰ καί μέ τὰ ἔργα σας νά καθοδηγεῖτε τοὺς γύρω σας γιὰ τὴν προκοπὴ τους στή χριστιανικὴ ζωὴ» (Ὁμιλίες εἰς τὴν Γένεσιν, Κ' PG 53,173).

*

Όλοι μας καλούμεθα νά δώσουμε τήν μαρτυρία τῆς πίστεως στό Χριστό κατ' ἐξοχήν στήν ἐποχή μας. Μή λησμονοῦμε ὅτι οἱ χριστιανοί εἴμεθα τό «φῶς τοῦ κόσμου» καί τό «ἅλας τῆς γῆς». Καί ὀφείλουμε νά εἴμεθα φῶς τό μή σβεννύμενον καί ἅλας τό μή ἔξω βαλλόμενον, «φῶς τό πᾶσιν γλυκύτατον καί ἅλας τό πᾶσιν ἐράσμιον».